

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ /

гр.София, 02.06.2010 г.

Върховният касационен съд на Република България, четвърто гражданско отделение, в открито съдебно заседание на тринадесети май две хиляди и десета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: **Борислав Белазелков**
ЧЛЕНОВЕ: **Марио Първанов**
Борис Илиев

при секретаря **Райна Пенкова**
и прокурора
като разгледа докладваното от **Борис Илиев** гр.д. № 187/ 2010 г.
за да постанови определението, взе предвид следното:

Производството е по чл. 290 от ГПК.

С определение № 231/22.02.2010 г. на ВКС, IV г.о. по гр.д. № 241/2010 г. по жалба на И. Г. В. е допуснато до касационно обжалване решение на Русенски окръжен съд № 344/28.10.2009 г. по гр.д. № 668/2009 г. С въззивното решение са отхвърлени предявените от касатора против Р. и. по з. – [населено място] (Р. Р.) искове по чл. 344, ал.1, т.т.1 и 2 КТ за признаване за незаконно и за отмяна на уволнението на И. В., извършено със заповед на началника на Р. Р. от 02.09.2008 г. и за възстановяване на заеманата преди уволнението длъжност „директор на СОУ „Св.Св. К. и М.” – [населено място] могили.

Обжалването е допуснато поради наличие на противоречива практика по материалноправния въпрос може ли държавният орган Р. и. по о. да е работодател на директор на общинско училище. Отговорът на този въпрос следва да бъде даден в контекста на по-общото тълкуване за това, кой се явява работодател и надлежна страна по трудови спорове в случаите, когато трудовият договор е сключен при условията на чл. 61, ал.2 КТ (от горестоящия спрямо работодателя орган). Някои съдилища приемат, че надлежен ответник по искове за отмяна на незаконно уволнение и за възстановяване на заеманата преди уволнението длъжност е горестоящият спрямо работодателя орган (решение от 20.12.2007 г. по гр.д. № 644/ 2007 г. на Софийски апелативен съд, определение № 105 от 25.02.2009 г. по ч.гр.д. № 31/ 2008 г. на ВКС, IV г.о.). При това различно се третира и въпросът дали в случаите, когато искът е предявен срещу ненадлежен ответник, това съставлява нередовност на исковата молба, тъй като правото на иск е упражнено ненадлежно и съдът е длъжен съгласно чл. 101, ал. 1, изр. 2 ГПК да даде на ищеца указания в какво се състои нередовността и как тя може да бъде отстранена - какви мерки следва да бъдат предприети от ищеца за надлежното упражняване на правото на иск, като определи срок за отстраняване на нередовността. Положително е отговорено в цитираното определение по ч.гр.д. № 31/ 2008 г., докато в други съдебни актове (определение № 273 от 05.07.2007 г. по ч.гр.д. № 1200/ 2007 г. на ВКС) се приема, че производството по предявените срещу ненадлежен ответник искове

подлежи на прекратяване, без да се изисква даване на указания за надлежното упражняване на правото на иск.

Други съдилища приемат, че не е допустимо спорът относно прекратяване на личния трудов договор да се развие не с участие на работодателя, а при конституиране на горестоящия спрямо него орган (решение № 675 от 29.09.2009 г. на ВКС по гр.д. № 3309/ 2008 г., III г.о., решение № 782 от 23.10.2009 г. на ВКС, III г.о. по гр.д. № 3738/ 2008 г.). А има и съдебни състави, според които искът по чл. 344, ал.1 КТ може да се предяви алтернативно, по избор на ищеца – или срещу работодателя, или срещу горестоящия орган, като е прието, че няма пречка горестоящият орган да отговаря по искове срещу работодателя (решение № 418 от 25.02.2010 г. по гр.д.№ 89/ 2009 г., III г.о. на ВКС).

Последните три цитирани решения на ВКС са постановени по реда на чл. 290 от ГПК – за уеднаквяване на практиката на останалите съдилища. Видно е обаче, че с постановяването им практиката не е уеднаквена, а е допуснато ново противоречие, тъй като първите две решения не допускат уважаване на иск срещу горестоящия орган по чл. 61, ал. 2 КТ (а изискват като задължително условие предявяването му срещу работодателя), докато последното решение признава възможността за уважаване на иска независимо от това, срещу кой от субектите е предявен (работодателя или горестоящия орган). Изложеното важи не само за исковете по чл.344 ал.1 т.1 и 2 КТ, но и за този по т.3, доколкото хипотезата на обективно кумулативно съединяване на трите иска е типична и самостоятелното им предявяване е по-скоро изключение. Така съдилищата, които приемат за надлежен ответник по исковете по чл.344 ал.1 т.1 и 2 КТ работодателят считат, че той е надлежен ответник и по иска за заплащане на обезщетение и че горестоящият орган не е надлежен ответник и по този иск. Някои от застъпниците на обратното становище допускат разглеждането и уважаването на иска по чл.344 ал.1 т.3 от КТ и срещу горестоящия орган. Така се създава противоречие в практиката и по въпроса кой е надлежен ответник и по исковете по чл.344 ал.1 т.3 от КТ.

Следователно налице са предпоставките на чл. 292 ГПК. Спорът по настоящето дело не може да бъде разгледан по същество, преди изясняването на въпроса налице ли са предпоставките за издаване на тълкувателно решение и ако да - какво задължително тълкуване ще даде общото събрание. Определението, с което е даден ход на устните състезания пред касационната инстанция, следва да бъде отменено, а производството по делото – спряно при условията на чл. 292 ГПК.
По изложените съображения съдът

О П Р Е Д Е Л И :

ОТМЕНЯ определението си от 13.05.2010 г., с което е даден ход по същество.

СПИРА на основание чл. 292 ГПК производството по гр.д.№ 187/2010 г. на ВКС, IV г.о.

ПРЕДЛАГА на Общото събрание на гражданската колегия на Върховния касационен съд да постанови тълкувателно решение по следните въпроси:

I. Кой е надлежен ответник по исковете по чл. 344, ал. 1 КТ, предявени от работник или служител, чийто трудов договор е сключен при условията на чл. 61, ал. 2, изр. 1 КТ – работодателят или горестоящият спрямо работодателя орган;

II. Когато исковете по чл. 344, ал.1 КТ от работник или служител със сключен при условията на чл. 61, ал. 2, изр.1 КТ трудов договор са предявени срещу ненадлежен ответник, длъжен ли е съдът съгласно чл. 101, ал. 1, изр. 2 ГПК да даде на ищеца

указания в какво се състои нередовността и как тя може да бъде отстранена, като определи срок за отстраняване на нередовността;

III. Неоснователни или недопустими са исковете по чл. 344, ал. 1, КТ, предявени от работник или служител, чийто трудов договор е сключен при условията на чл. 61, ал. 2, изр. 1 КТ, срещу ненадлежен ответник, съответно на отхвърляне ли подлежат или производството по тях се прекратява.

Препис от определението да се докладва на председателя на Гражданска колегия на Върховния касационен съд.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: